

Med mod och omtanke på schemat

Läs mer på sidan 4

Med närhet till både service och sällskap

Läs mer på sidan 6

Snart byggs lägenheter på Campusområdet

Läs mer på sidan 3

Nu väntar analysen av bevattningsförbudet

Läs mer på sidan 5

Tack för att vi har kunnat hjälpas åt!

Hoppas att ni liksom jag har kunnat njuta av den fantastiska sommaren. Jag tror aldrig att jag har badat så mycket någon gång tidigare.

Det är många som har sökt sig till Vellinge kommun och njutit av fina stränder och härligt bad. Det har inneburit högtryck för service och handel, men också påfrestningar på till exempel parkeringssituationen. Tack till er alla för visad hänsyn och för att vi har kunnat hjälpas åt när det vistas så mycket folk här. Tack också för att ni har respekterat bevattnings- och eldningsförbud.

Vi kommer nu att utvärdera och se över vilka förändringar och förbättringar som finns att göra. Det ligger redan ett uppdrag om att minska antalet broöppningar men tyvärr lyckades vi inte få igenom det med Trafikverket inför sommaren 2018. Det är en åtgärd att arbeta vidare med.

Efter en lång sommar känns det ändå skönt att komma tillbaka till vardagen igen. Jobb, skola och olika aktiviteter gör att man snabbt kommer in i gängse rutiner.

Drygt en vecka till valdagen! Tror inte det undgått någon att det är val den 9 september. I Vellinge brukar valdeltagandet ligga högt. Hoppas det blir så även detta val. Ta vara på din röst – glöm inte att rösta!

Vi hörs och ses – till dess ha det bäst!

Carina Wutzler (M), kommunstyrelsens ordförande

Följ Vellinge i sociala medier:

Facebook.com/Vellingekommun
Twitter.com/Vellinge
Vellingelive.solidtango.com
Youtube.com/Vellingekommun
Vellinge.se/Bloggar
Flickr.com/photos/Vellingekommun

Redaktör: Elin Rosenstock
elin.rosenstock@vellinge.se,
tfn 040-42 50 00

Ansvarig utgivare: Jenny Reiman Ehle,
jenny.reimanehle@vellinge.se
Tidningen är tryckt på pappret
Multi art silk
Repro och tryck: Exakta Print AB

Nästa nummer kommer ut i december

Garanterade kulturupplevelser för unga även i höst

Kulturgarantin innebär att alla barn och unga i åldrarna 3, 6, 9, 12 och 15 år i Vellinge kommun varje höst får ta del av en kostnadsfri kulturaktivitet.

– Att alla skolelever får ta del av en kulturaktivitet med professionella aktörer ger eleven, förutom själva upplevelsen, en uppmuntran till egen kreativitet. Alla aktiviteter är valda för att vara ett verktyg i elevens skolarbete, säger Margareta Månsson, samordnare på Kulturskolan i Vellinge.

Treåringarna får varje år en kulturupplevelse inom musik, sexåringarna inom teater/dans, årskurs 3 inom film,

årskurs 6 inom litteratur och årskurs 9 inom konst.

I årets program ingår det musik- och dansföreställningar, filmupplevelse, författarbesök och besök på Trelleborgs Museum.

Kulturgarantin kompletteras med besök av Vellinge kulturskola för årskurs 2, projekt med Skapande skola för årskurs 4 och 7 samt att skolorna gemensamt anordnar olika teaterbesök för årskurs 1, 5 och 8. Därmed får alla årskurser en unik kulturupplevelse med professionella aktörer.

Text: Stefan Danielson

Vem blir Årets medarbetare?

Har du haft kontakt med någon kommunanställd som du tycker förtjänar att bli särskilt uppmärksammat?

Då kan du nominera personen till utmärkelsen Årets medarbetare i Vellinge kommun. Vinnaren får, förutom äran, ett stipendium på 10 000 kronor.

Den nominerade måste vara tillsvidareanställd i kommunen.

Nominerar gör du senast 10 oktober via e-post: aretsmedarbetare@vellinge.se eller via ett formulär på Vellinge.se.

Ange namn på personen du vill nominera, arbetsplats och motivering.

Dags att söka våra stipendier

Har du utmärkt dig som kulturutövare, idrottsutövare eller föreningsledare? Då ska du söka något av kommunens stipendier! Det finns ett stipendium för varje roll som nämns ovan.

Stipendiaten ska vara eller ha varit folkbokförd i Vellinge kommun, eller ha särskild anknytning hit. Ansökan om stipendium, eller förslag till stipendiat, med motivering, eventuella bilagor och kontaktoppgifter, ska senast den 1 oktober inkomma till vellinge.kommun@vellinge.se

eller via post till: Nämnden för gemensam medborgarservice, Vellinge kommun, 235 81 Vellinge.

Mer information hittar du på Vellinge.se.

Nu börjar bostäder byggas på Campusområdet

Om några år kommer Vellinge tätort ha fått tillskott av cirka 220 nybyggda lägenheter på Campusområdet. Snart blir det byggstart för det första av fem flerbostadshus.

Ett levande grönt blandkvarter med bostäder där både unga och gamla vill bo. Det var vad kommunen såg framför sig när planerandet av det nya kvarteret Campusområdet började.

– Det är ett centralt läge, nära kollektivtrafik och service och området har upplevts som lite ödsligt på kvällstid. Det är en perfekt plats för blandade bostadsformer med fokus både på yngre som hittar sin första lägenhet och äldre som vill ha nära till service. På det här sättet blir området mer levande, säger Anna Möller, stadsbyggnadschef i Vellinge kommun.

I en så kallad markanvisningstävling fick olika byggherrar motivera varför just deras förslag uppfyller kommunens önskemål. Juryn bestämde att tre bolag ska få bygga:

- FB Bostad: tre huskroppar varav två består av bostadsrätter (totalt 81 lägenheter) och en av 66 hyresrätter.
- Riksbyggen Bonum: ett hus med 48 seniorlägenheter (bostadsrätter) för personer över 55 år.
- Mjöbäck: ett hus med 21 bostadsrätter.

De tre utvalda byggherrarna kunde presentera en kombination av hög miljövetenhet, nytänkande och intressant arkitektur.

– Bostäderna får också olika inriktning och byggnaderna har en egen karaktär samtidigt som de samspelar på ett fint sätt, säger Anna Möller.

Först ut är FB Bostad som sätter spaden i marken under hösten eller vintern. Man satsar på lägenheter där det ska vara enkelt att leva hållbart. På gården kommer det att finnas växthus och vissa av huvudbyggnadernas tak får solceller. Dessutom ska boendet tillhandahålla funktioner som bil- och cykelpool.

De första av FB:s bostäder beräknas vara inflyttningsklara 2020 och resterande etapper mellan 2020 och 2022. Bonums bostäder beräknas vara inflyttningsklara vår/sommar 2021 och Mjöbäck 2020. Observera att datumen är preliminära.

Text: Elin Rosenstock

Sagolekplats byggs utanför biblioteket

Ett stenkast från bostäderna, i anslutning till biblioteket, byggs under hösten en sagolekplats som inbjuder till rollspel. Barn från Norrevångs förskola och från biblioteket har varit med och styrt utformningen av lekplatsen som bland annat kommer att rymma klätternät, lektorn, Bockarna Bruse-bro och Pomperipossa-sten.

Planen är att lekplatsen ska invigas i oktober. Håll utkik på Vellinge.se för mer information.

Hur visar vi varandra omtanke när vi sitter och pysslar? London Didrichsen och Ebbot Mauritzson Ekström, här med förskoleläraren Jenny Backman, har flera förslag.

Mod, omtanke och glädje gav en lugnare förskola

På Södervångs förskola känner även de allra minsta barnen till begreppen omtanke, mod och glädje. Här är värdegrundsarbetet ett fokusområde, med syfte att främja den trygghet som ligger till grund för lärandet.

Genom att fråga om någon vill vara med i ens lek visar man omtanke. Om man själv frågar om man får vara med, så visar man mod. Det vet Ebbot Mauritzson Ekström och London Didrichsen, fem respektive sex år.

Omtanke kan också vara att trösta någon som är ledsen. Det gjorde Ebbot nyss när ett annat barn slog sig.

– Jag frågade om jag skulle blåsa eller ge honom en kram.

Södervångsskolan i Vellinge tätort började jobba med värdegrunden som ett fokusområde 2016, och förskolan är inget undantag. Precis som förskolor kan jobba extra mycket med matte, vilda djur eller rörelse så har Södervångs förskola de senaste två åren haft kommunens fyra värdeord i centrum: mod, omtanke, glädje och trovärdighet. Men hur

lär man en tvååring vad de abstrakta begreppen står för? Jenny Backman, förskolelärare och teamledare, har många exempel på hur pedagogerna använder värdegrundsorden för att hjälpa barnen att tolka sin vardag. Vid sagostunden, kring matbordet och i den fria leken.

– Det är mycket samtal. Barnen berättar hur de tänker, och jag som pedagog kanske visar att det också finns andra sätt att se på det. Vi kan komma fram till att det är mod att gå fram och sätta sitt foto på väggen bredvid de andra barnens. Det kan också vara modigt att berätta för en fröken att något inte känns bra, eller att prova en ny maträtt. Vi breddar begreppet mod och visar att det inte bara handlar om att klättra högt, säger Jenny Backman.

Utmaningen är när barnen inte greppar orden.

– Men vi försöker att vara så konkreta som möjligt. Att visa hur man gör, rent praktiskt, när man visar omtanke. Någon visar omtanke genom att hjälpa till vid gungan, en annan genom att klappa sin kompis.

Jenny Backman och hennes kollegor tycker att fokuset på värdeorden har gjort skillnad.

– Barnen verkar må bättre. Förskolan är lugnare och jag tror att det har blivit lättare för dem att hantera konflikter. Ord som omtanke och respekt kan få dem att förstå sitt eget beteende. Om vi bara slänger ut ”du ska inte slåss” är det svårt för dem att reflektera kring stegen före och efter, säger Jenny Backman.

Värdegrundsord är något som finns i många organisationer, men som medarbetarna sällan tar på allvar i det dagliga. På Södervång har de använts i hela organisationen. På så vis har de förbättrat också de vuxnas arbetsmiljö.

– Vi har pratat om hur vi i personalen ska vara mot varandra, vilket tonläge vi ska ha, och vi har involverat vårdnadshavarna som på ett föräldramöte har fått prata om vad orden betyder för dem, säger Jenny Backman.

Personalens upplevelse om att arbetet med värdeorden har gjort skillnad är inte bara en diffus känsla.

Resultatet av arbetet återspeglas tydligt i den senaste Qualisgranskningen, där externa bedömare granskat förskolans kvalitet. Qualisgranskningar genomförs regelbundet på alla kommunala skolor och förskolor i Vellinge.

– Och där ser vi att Södervångs förskola har gjort en enastående resa sedan arbetet med värdeorden inleddes, säger Monica Ekholm, biträdande förskolechef/rektor.

Hon poängterar att värdegrundsarbete i både förskola och skola är en viktig faktor för att främja barnens inlärningsförmåga.

– Värdegrundsarbetet ökar barnens trygghet. Och det är när man känner sig trygg som man lär sig.

Text och foto: Elin Rosenstock

Värdegrund - ett svenskt begrepp

Värdegrund är ett svenskt begrepp som syftar på de gemensamma värderingar som en grupp ska arbeta efter. Alla kommunala skolor och förskolor i Vellinge arbetar efter kommunens fyra värdeord mod, omtanke, glädje och trovärdighet, men hur de gör det skiljer sig åt.

Värdegrundsarbetet i förskolan grundar sig också på förskolans läroplan, där det bland annat slås fast att verksamheten ska vila på demokratisk grund. Där står också att omsorg om, och hänsyn till, andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram och synliggöras.

Nu utreds sommarens problem med vatten

Den 9 juli infördes ett bevattningsförbud som kom att vara i över en månad. Nu ska sommarens vattenproblem utvärderas.

Bristen på vatten i Vellinge berodde inte på brist på vatten i Vombsjön, där det pumpas ifrån. Problemet var i stället distributionen. När kommuninvånarna flera veckor i streck förbrukade 12–14 000 kubikmeter vatten per dygn – i stället för normala 7 000 kubikmeter – så sjönk trycket i ledningarna. På vissa ställen i nätet blev trycket stundtals så lågt att vatten inte nådde alla hushåll.

– Vi har aldrig tidigare haft så hög vattenförbrukning så lång tid i följd, och därför blev vi varse problem som vi aldrig tidigare har sett. Tack vare att kommuninvånarna respekterade bevattningsförbudet så klarade vi situationen, men nu behöver vi undersöka om och hur vi kan förhindra att liknande problem uppstår i framtiden, säger Max Persson, VA-chef i Vellinge kommun.

Exakt vilka åtgärder blir får utvärderingen utvisa.

– Vattenledningsnätet som helhet är dimensionerat att klara en mycket större befolkning än Vellinge har i dag. Men vi ska utreda om vi borde öka lagringskapaciteten, alltså bygga en ny vattenreservoar. Det kan dock vara så att detta inte skulle ge någon effekt, säger Max Persson.

Utredningen ska också leta flaskhalsar i vattenledningsnätet, alltså sträckor där dagens ledningar är för små och skulle behöva bytas ut mot kraftigare.

– Nätet byggs om och byggs ut kontinuerligt i enlighet med kommunens VA-plan. Men när vi utvärderar sommarens händelser kan det visa sig att vi behöver göra omprioriteringar i den planen, säger Max Persson.

Vissa har undrat om vattenproblemen beror på att det finns läckor i systemet, men så är det inte.

– Vi underhåller nätet löpande och det har vi gjort även bakåt i tiden. Att det uppstår läckor på ett vattenledningsnät kommer man inte ifrån. Vi har inte ett större utläckage av vatten än andra kommuner har, säger Max Persson.

Kommer åtgärderna göra att kommunen slipper bevattningsförbud nästa sommar, om det blir lika varmt igen?

– Vi kommer att vara ännu bättre förberedda, men det är svårt att skydda sig mot extremhändelser. Men jag tror att det alltid måste finnas en form av ansvarsfullhet när det gäller vattenanvändning. Om det blir ont om vatten måste vi helt enkelt hjälpas åt att spara, som vi har gjort i sommar, säger Max Persson.

Text: Elin Rosenstock

Gurli Svensson som bor på vård- och omsorgsboendet får dagliga besök av sin man Sigve Svensson. De brukar sätta sig i ljusrummet med utsikt över Höllviken, en av många platser i Omtankens hus som har utformats för att främja social samvaro.

Samarbete förgyller vardagen i Omtankens hus

Ett hus för äldre, där det mesta de äldre behöver ryms under samma tak och olika yrkesgrupper kan samverka. Det var visionen när Vellinge kommun beslöt att bygga Omtankens hus i Höllviken. Nu är huset befolkat och verksamheten i gång.

Omtankens hus invigdes i början av sommaren. Då hade de första av de äldre redan bott i huset ett par månader. En av dem är Nellie Ohlmarks, som är på bild på framsidan av denna tidning och som bor på vård- och omsorgsboendet (äldreboendet) ett par trappor upp. I sitt rum har hon utsikt över samhället och hennes barn har hjälpt henne att dekorera väggarna med bilder på familjen och föräldrahemmet utanför Göteborg.

– Jag trivs så bra här, man är aldrig ensam, säger Nellie Ohlmarks muntert.

Och det är just den sociala biten som är det stora lyftet med Omtankens hus jämfört med Kronodalsgården, där de gamla bodde förut. Det tycker Marie Doggart, verksamhetschef på Förenade Care som driver vård- och omsorgsboendet på uppdrag av Vellinge kommun.

– Lägenheterna på Kronodalsgården var visserligen större, men det fanns inte mycket plats för sociala aktiviteter utanför rummet. Omtankens hus är byggt på ett sätt som inbjuder till att man vill vara tillsammans. Vi har sett

helt nya relationer skapas som inte fanns tidigare. De gamla har blivit både piggare och gladare, säger hon.

Förutom vård- och omsorgsboendets sex avdelningar finns i Omtankens hus 28 omsorgslägenheter. Dessa är hyreslägenheter där man får lov att flytta in om man har fyllt 75 år och uppfyller några andra kriterier. Både de som bor i dessa lägenheter och de på vård- och omsorgsavdelningarna har tillgång till gemensamma utrymmen, som bland annat består av restaurang, ett soldäck samt ett bibliotek/IT-rum som håller på att inredas på översta våningen.

Alla har också nära till vårdcentralen, Nässets läkargrupp, som håller till på bottenplan.

– Det är en väldig fördel att ha vårdcentral i huset. Det gör en stor skillnad för den äldre att slippa åka hemifrån för att gå till doktorn, säger Marie Doggart.

Även närheten till restaurangen förenklar. Förutom att den är öppen för allmänheten och för dem som bor i hyreslägenheterna så levererar den lunch och kvällsmat till husets vård- och omsorgsavdelningar.

– Om vi behöver mer potatis så är det bara att gå ner och be om det. Närheten öppnar dessutom för samverkan i form av bakning för de äldre, som vi ska köra igång med i höst. Och eftersom restaurangen drivs av kommunens utbildningsavdelning får vi också ibland besök av barn som sjunger, vilket är väldigt uppskattat, säger Marie Doggart.

Jesper Hansson är en av två kokkar i restaurangen, som även är öppen för allmänheten.

Vårdcentralen Nässets läkargrupp finns på bottenplan. Här får en patient som inte bor i huset hjälp av fysioterapeut Fredrik Engarås.

I biblioteket ska de gamla bland annat kunna prata med anhöriga via videosamtal. På bilden verksamhetschef Marie Daggart.

De olika verksamheterna ska samverka så mycket som möjligt. Det arbetet leds av en koordinator, som anordnar regelbundna husmöten.

– Helhet är en viktig faktor för en god äldreomsorg. På Omtankens hus har personalen möjlighet att se patienten i andra sammanhang än det man ser när man själv arbetar med henne eller honom. Då får man mer kunskap vilket kan ge en mer personcentrerad vård, säger Vellinge kommuns vård- och omsorgschef Johan Greco.

Lättillgänglig service och ett stort utbud av aktiviteter ska hjälpa de gamla att bibehålla sin självständighet och ge dem en meningsfull vardag. Detta spelar stor roll för livskvalitén, menar Johan Greco.

– Och just aktiviteterna kommer att bli fler. Arbetet med att bygga upp sådan verksamhet tar fart i höst, säger han.

Text och foto: Elin Rosenstock

Satsning på ökad tillgänglighet i vård- och omsorgsfrågor

Behöver du stöd inom vård- och omsorgsområdet, men är osäker på vilken yrkeskategori som kan hjälpa dig?

Kommunens koordinator inom vård och omsorg, Susann Lindmark, lotsar dig rätt. Du når henne via Vellinge Direkt, 040-42 50 00. Det finns även en koordinator som jobbar specifikt med demensfrågor, Ann Ögge. Demenskoordinatören har en rådgivande och stödjande funktion, och kan vägleda och förmedla kontakt samt vara ett stöd i kontakten med olika yrkesgrupper som personer med demenssjukdom och deras anhöriga möter. Du kan få stöd av demenskoordinatören på telefon 040-635 47 47, och under hösten har du även möjlighet att boka in ett hembesök med henne.

Ett annat sätt att få stöd i vart du ska vända dig i olika omsorgsfrågor är att besöka det infocentrum som i höst startar på Omtankens hus, Kungstorpsvägen 3 i Höllviken. Infocentrum håller öppet på tisdagar klockan 9–12 samt 13–16. Infocentrum kommer att bemannas med till exempel vård- och omsorgskoordinator, demenskoordinator, arbetsterapeut, biståndshandläggare, anhörigstödskoordinator och sjukgymnast. För att få reda på när en viss yrkeskategori finns på plats hänvisas till Vellinge.se och till informationsskyltar i entréplan på Omtankens hus.

Trivseldag i Västra Ingelstad

Den 27 september kl 14–16 inbjudes alla pensionärer i den östra kommundelen (Arrie, Västra Ingelstad och Östra Grevie) till en trivseldag i matsalen på Månstorps Ångar i Västra Ingelstad. Till lunchen serveras kotletrad, portvinsstuvade champinjoner och råstekt potatis. Gillesbandet står för musiken. Anmälan sker på telefon 0709-91 52 93 den 3–4/9 kl. 10–13. Max två pers/anmälan.

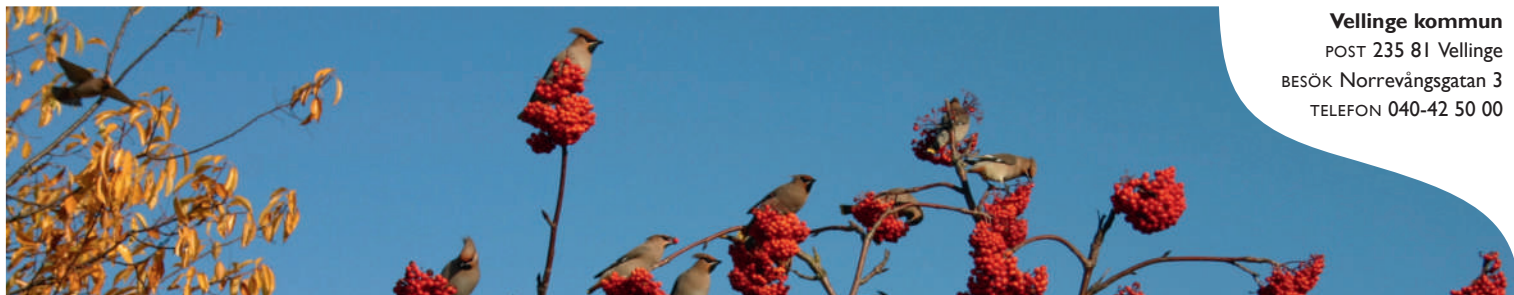
Trivseldagen arrangeras av PRO Månstorp och Förenade Care, och bekostas av Vellinge kommun.

Kommunen anordnar två föreläsningar om integration

Den 25 september kl 17–19 är rubriken "Nyanlända i Vellinge: vem gör vad?" Det blir information från kommunen och de ideella organisationerna, så som Rädda barnen och Medmänniska.nu, om hur man kan hjälpa till som kommuninvånare.

Den 8 oktober kl 17–19 kommer Mohammed Al Balout och berättar om sitt hemland Syrien, dess kultur, likheter och skillnader mot Sverige och det aktuella läget i Syrien. Han arbetar till vardags som flyktingguide på Vellinge kommun och som samhällslärare på arabiska vid Vellinge Lärcenter.

Båda föreläsningarna äger rum i fullmäktigesalen Måkläppen i kommunhuset. Antalet platser är begränsat. Du anmäler dig via länk under rubriken "kommunevenemang" på Vellinge.se. Vid båda tillfällena serveras smörgås.

"Plastrester kan påverka hela ekosystem"

Några frågor till Anna Olsson, avfallsansvarig i Vellinge kommun.

I en ny kampanj uppmanar kommunen folk att plogga. Vad är det?

– Att plogga är att plocka skräp medan man joggar. Man kan också göra det medan man promenerar, är ute med sin hund, eller cyklar till jobbet. När man ändå ska ut, helt enkelt.

Varför ska man plogga?

– Därför att det är ett enkelt sätt att bidra till en renare värld. Plast som lämnas kvar ute i naturen försvinner inte. Det har varit en del uppmärksamhet kring hur plastrester ställer till det i havet, men problemen är lika stora på land. Till slut får maskarna dem i sig och kan dö. Det kan påverka hela eko-

system. Ett stort problem är alla fimpar och snuspåsar som slängs. De utgör 55 procent av skräpet på gatan i Vellinge centrum. Många tror att en fimp bara består av papper som lätt bryts ner, men de innehåller både plast och tungmetaller som går rakt ut i dagvattnet.

Hur hjälper kommunen den som vill komma igång?

– Vi har tagit fram ett ploggnings-kit bestående av en tygpåse med axelremmar. I den finns skräppåse och tyghandskar. Vi delar ut ploggnings-kitet på Löparfesten i Skanör den 15 september. Eller så kan man hämta det i kommunhuset, hos Vellinge Direkt. Kitet är givetvis gratis.

Text och foto: Elin Rosenstock

Anna Olsson, avfallsansvarig.

På gång på Falsterbo Strandbad

Utställning: Jordväktare

Pågår 15/9–25/11. Vernissage 15/9 kl. 11–16, med presentation kl. 14. Höstens utställning i konsthallen bjuder på skulptur och bildkonst av Petter Pettersson, född 1942 och uppvuxen mellan Skanör och Falsterbo.

Svampjour på naturum Falsterbo

5/9, 12/9, 19/9 och 26/9 kl. 14.30–15.30 Svampjour på naturum Falsterbo. Ta med svamp som du plockat och få hjälp med artbestämningen. Vår guide ger även tips om goda matsvampar.

Workshop: Prova på för vuxna

11/10 kl. 18–20.30 Inspireras av utställningen "Jordväktare" och testa olika konstnärliga

Fler arrangemang hittar du på Falsterbostrandbad.se.

material och metoder. Inga förkunskaper krävs. Vuxna och ungdomar från 14 år. Kostnad 200 kr (material ingår). Bindande anmälan till konsthall@falsterbostrandbad.se senast 5/10.

Bebisvisning på naturum

4/10, 8/11 och 6/12 kl. 10.30 Bebisvisning på naturum. Guidad visning i lugnt tempo för föräldralediga med barn upp till 15 månader. Visningen sker före öppettid och tar ca 30 min. Joller, matpauser och skrik är fullt tillåtet! Ha ditt barn i vagn eller bärsele. Insläpp från kl. 10.15.

Fackelvandring längs stranden

1/11 kl. 18 En magisk kväll då Falsterbo Strand-

bad lysas upp av facklor och marschaller. Vi vandrar längs Falsterbostranden i höstmörkret till ljudet av vågskvalp. Facklor säljs vid starten, 25:- st. Samling strax före kl 18 vid entrén.

Skapa en mexikansk skelett-tavla

2/11 kl. 11–16 Aktivitet för höstlovslediga. Drop-in. Kostnad 40 kr (material ingår).

Spontant i naturen

Torsdagar kl. 11.15–11.45 Vandring i naturen kring Falsterbo Strandbad då vi tittar på exempelvis fjärilar och växter. Aktiviteten beror på rådande väderlek och vilken guide som tjänstgör. Samling i entrén.